

บทที่ 2

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

แบบแผนการรับรู้ของคน (schema)

แบบแผนการรับรู้ (schema) คือ โครงสร้างของความรู้ที่มีอยู่ในสมอง หรือความคิดของคน แบบแผนการรับรู้จะเป็นตัวกำหนด และควบคุมรูปแบบการรับรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ได้รับเข้ามา ทำให้เราสามารถเข้าใจสิ่งที่ซับซ้อน คาดเดาสิ่งที่ยังไม่เกิด และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ได้ (Best, 1986)

แบบแผนการรับรู้เป็นโครงสร้างของความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ที่คนได้จัดเป็นระบบ หรือเป็นกลุ่มไว้ในสมอง (Abbott, Black, and Smith, 1985 อ้างถึงใน Hawkins and Daly, 1988) โดยปกติคนมักจะใช้แบบแผนการรับรู้ในการประมวลข้อมูลอยู่แล้ว ดังนั้นคนที่มีแบบแผนการรับรู้ในเรื่องใด ก็จะสามารถประมวลข้อมูลและทำความเข้าใจเรื่องนั้นๆ ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะใช้ความพยายามในการประมวลข้อมูลน้อยลง (Cantor, Mischel, and Schwartz, 1982 อ้างถึงใน Hawkins and Daly อ้างแล้ว)

ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางความคิดกับแบบแผนการรับรู้

Piaget (1928 อ้างในพิณทิพย์ ทวยเจริญ, อ้างแล้ว) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้สรุปความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางความคิด กับแบบแผนการรับรู้ของมนุษย์ (schema) ไว้ดังนี้

1. ความต่อเนื่องของพัฒนาการทางความคิดและเชาวน์ปัญญา โดยเด็กเริ่มจัดประสบการณ์ของตนตั้งแต่ในช่วงแรก ๆ ของชีวิต นั่นคือ เด็กจะพัฒนาองค์ประกอบของความรู้เกี่ยวกับโลก และปรับเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเหล่านี้อยู่ตลอดเวลา ลักษณะขององค์ประกอบเช่นนี้เรียกว่า "แบบแผนการรับรู้" (schema) ในขั้นแรกสุด คือ แบบแผนทางความคิดด้านการรับรู้ และฝึกกลไก ซึ่งเกิดจากการที่เด็กใช้ประสาทการรับรู้ และเคลื่อนไหวอวัยวะ

ต่าง ๆ ต่อมา แผนระบบทางความคิดจะซับซ้อนมากขึ้น แต่ความต่อเนื่องของแผนระบบความคิดในระยะแรกกับระยะหลัง ๆ จะปรากฏเห็นอย่างเด่นชัด จนกระทั่งเด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่คนเราพัฒนาความคิดเชิงนามธรรม สามารถให้เหตุผลโดยการตั้งสมมุติฐาน นอกจากนี้ในการพัฒนาความคิดตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยรุ่นนั้น เด็กจะมีการปรับสมดุลทางความคิดตลอดเวลา

2. ลักษณะของ "แบบแผนการรับรู้" จะเริ่มตั้งแต่วัยทารกที่อาศัยการรับรู้ และเคลื่อนไหวอวัยวะฝึกกลไกต่าง ๆ การเคลื่อนไหวและการรับรู้ดังกล่าว มิได้เป็นอย่างไรปราศจากความรู้สึก แต่การเคลื่อนไหวทุกครั้งหมายถึงการ "จงใจ" สำรวจดูว่าจะมีปฏิกิริยาแบบใดเกิดขึ้น เด็กก็จะสร้างสมข้อมูลเหล่านี้ไว้ โดยการรับรู้จากประสาทสัมผัสต่าง ๆ จนกระทั่งเด็กมีอายุประมาณ 1 ขวบ เด็กสามารถสร้างภาพสภาวะรอบตัวเด็กได้ และสร้างรูปแบบของโลกรอบตัวเองขึ้นมาก่อนที่เด็กจะพัฒนาภาษา ในระยะนี้แผนระบบทางความคิดของเด็กมีลักษณะการรับรู้และฝึกกลไก แต่เมื่อเด็กพัฒนาภาษาแล้ว คือ ใช้ภาษาได้แล้วแผนระบบทางความคิดจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากเด็กมีความคิดรวบยอดต่างแบบกัน แผนระบบทางความคิดของเด็กในช่วงหลัง ๆ จึงเป็นการรวมกลุ่มของความคิดรวบยอดต่าง ๆ

3. แบบแผนการรับรู้ พัฒนามาจากกระบวนการรวบรวมประการณ์ใหม่ (Assimilation) และการปรับเปลี่ยน (Accommodation) โดยกระบวนการรวบรวมประสการณ์ ทำหน้าที่ซึมซับหรือรวบรวมประสการณ์ใหม่ ๆ เข้าไปในรูปแบบทางพฤติกรรมที่มีอยู่แล้ว ส่วนกระบวนการปรับเปลี่ยนนั้นทำหน้าที่ปรับเปลี่ยนแผนระบบทางความคิดที่มีอยู่แล้ว หรือสร้างแผนระบบทางความคิดขึ้นมาใหม่ เพื่อที่จะรับสภาวะประสการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งมีอาจจะซึมซับหรือรวมเข้าไปในรูปแบบทางพฤติกรรมที่มีอยู่เดิมได้ การทำงานเช่นนี้ ทำให้เกิดสภาพสมดุลทางความคิดอยู่ตลอดเวลา

จะเห็นว่า ความสัมพันธ์ของพัฒนาการด้านความคิด และแบบแผนการรับรู้จะเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด และมีผลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์

ลักษณะของแบบแผนการรับรู้

แบบแผนการรับรู้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ได้แก่ (Abbott, Black, and Smith, 1985 อ้างถึงใน Hawkins and Daly, 1988 อ้างแล้ว)

1. แบบแผนการรับรู้ทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับโลกและสังคม (schematic knowledge) เช่น การรับรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

2. แบบแผนการรับรู้เกี่ยวกับการสื่อสาร (meta-schema of communication) เช่น แบบแผนการรับรู้เกี่ยวกับท่าทางการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ในรูปแบบต่าง ๆ

ในส่วนของแบบแผนการรับรู้เกี่ยวกับการสื่อสารของคน Daly (อ้างถึงใน Hawkins and Daly อ้างแล้ว) ได้ทำการศึกษาพบว่า ในการสื่อสารคนจะมีแบบแผนการรับรู้ 2 ลักษณะ คือ การรับรู้รูปแบบหรือลักษณะการสื่อสาร (feature of communication) และการรับรู้เนื้อหาในการสื่อสาร (content of communication) ทั้งนี้คนจะประมวลข้อมูล และทำความเข้าใจเนื้อหาในการสื่อสาร ซึ่งได้จากแบบแผนการรับรู้เกี่ยวกับโลก และสังคมโดยทั่ว ๆ ไป แต่ถ้าหากคนได้ตระหนักถึงรูปแบบหรือลักษณะของการสื่อสารด้วยแล้ว จะทำให้สามารถรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ จากการสื่อสารนั้นในลักษณะที่ลึก และซับซ้อนขึ้นไปอีก เช่น ในการสนทนากัน หากเราพิจารณาน้ำเสียง และท่าทางของคุณสนทนาประกอบกับถ้อยคำที่เขาได้พูด ก็จะทำให้สามารถรับรู้ และตีความข้อมูลที่ได้รับมาดียิ่งขึ้นกว่า การตีความหมายจากถ้อยคำเพียงอย่างเดียว

ในการวิจัยเกี่ยวกับแบบแผนการรับรู้ทางสื่อสารมวลชนพบว่า คนเราจะมีแบบแผนการรับรู้โครงสร้างของเรื่อง (story schema) ลักษณะต่างๆ ที่สื่อมวลชนนำเสนอ กล่าวคือ แบบแผนการรับรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของเรื่อง จะทำให้คนรู้ว่าเรื่องราวที่นำเสนอมีโครงสร้างอย่างไร จึงทำให้คนสามารถคาดเดา และทำนายตอนต่อๆ ไปของเรื่องนั้น ๆ ได้ (Mandler, 1978 อ้างถึงใน Hawkins and Daly, อ้างแล้ว) ในการดูละคร หรืออ่านหนังสือ คนจึงสามารถเลือกให้ความสนใจกับบางจุดบางตอนที่สำคัญได้ถูกต้อง (Hawkins and Daly, 1988) ทั้งนี้

แผนการรับรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของเรื่อง ก็จะถูกแตกต่างกันไปตามประเภทของเรื่องทีื่อนำเสนอด้วย

นอกจากนี้ Hawkins และ Daly ยังได้กล่าวอีกว่า แบบแผนการรับรู้เกี่ยวกับรูปแบบและโครงสร้างของเรื่องทีื่อนำเสนอ จะทำให้คนสามารถรับรู้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ในการดูเกมโชว์ (game shows) รายการสนทนา (talk shows) รายการข่าว และรายการบันเทิงอื่น ๆ คนจะใช้แบบแผนการรับรู้ในลักษณะเดียวกัน แต่ในการอ่านหนังสือพิมพ์แบบแผนการรับรู้จะแตกต่างออกไป เพราะหนังสือพิมพ์มีโครงสร้างการนำเสนอข่าวสารที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ กล่าวคือ ข่าวหนังสือพิมพ์จะมีการนำเสนอในลักษณะปิรามิดหัวกลับ (inverted pyramid) มีการใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่พิเศษในการพาดหัวข่าว และมีการวางตำแหน่งของข่าวที่ทำให้ผู้อ่านทราบถึงความสำคัญของข่าวได้ ซึ่งการนำเสนอในลักษณะนี้แตกต่างจากการนำเสนอข่าวในสื่ออื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด

จะเห็นได้ว่าในการรับรู้และการประมวลข้อมูล คนจะใช้แบบแผนการรับรู้ทั่ว ๆ ไปมาทำความเข้าใจข้อมูล แต่การรับรู้ของคนจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น ถ้าคนรับรู้ถึงกลไกการสื่อสาร หรือรับรู้ถึงรูปแบบการนำเสนอข้อมูลของสื่อ เพราะจะทำให้คนสามารถรับรู้ข้อมูลได้อย่างรวดเร็วขึ้น โดยใช้ความพยายาม และความตั้งใจในการรับรู้ข้อมูลน้อยลง เช่น หากคนรับรู้โครงสร้างการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ ก็อาจจะให้ความสนใจกับความนำของข่าวเป็นพิเศษ เพราะความนำของหนังสือพิมพ์ จะเป็นส่วนที่บอกถึงประเด็นที่สำคัญที่สุดของข่าวเป็นต้น

อย่างไรก็ตาม Chandler (1995) ได้ชี้ให้เห็นว่า แบบแผนการรับรู้ของคนในเรื่องหนึ่ง ๆ จะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางวัฒนธรรม ประสบการณ์ ระดับความรู้ และบทบาททางสังคมของบุคคล ซึ่งเมื่อแบบแผนการรับรู้ของคนต่างกันแล้ว ย่อมจะมีผลให้คนเข้าใจข้อความนั้นๆ ได้แตกต่างกันไป แต่อย่างไรก็ตามความเข้าใจของผู้อ่านในเรื่องหนึ่ง ๆ จะไม่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เพราะถึงแม้การรับรู้จะต่างกัน ผู้อ่านมักจะตีความ และเข้าใจข้อมูลบนพื้นฐานของสามัญสำนึก (common-sense)

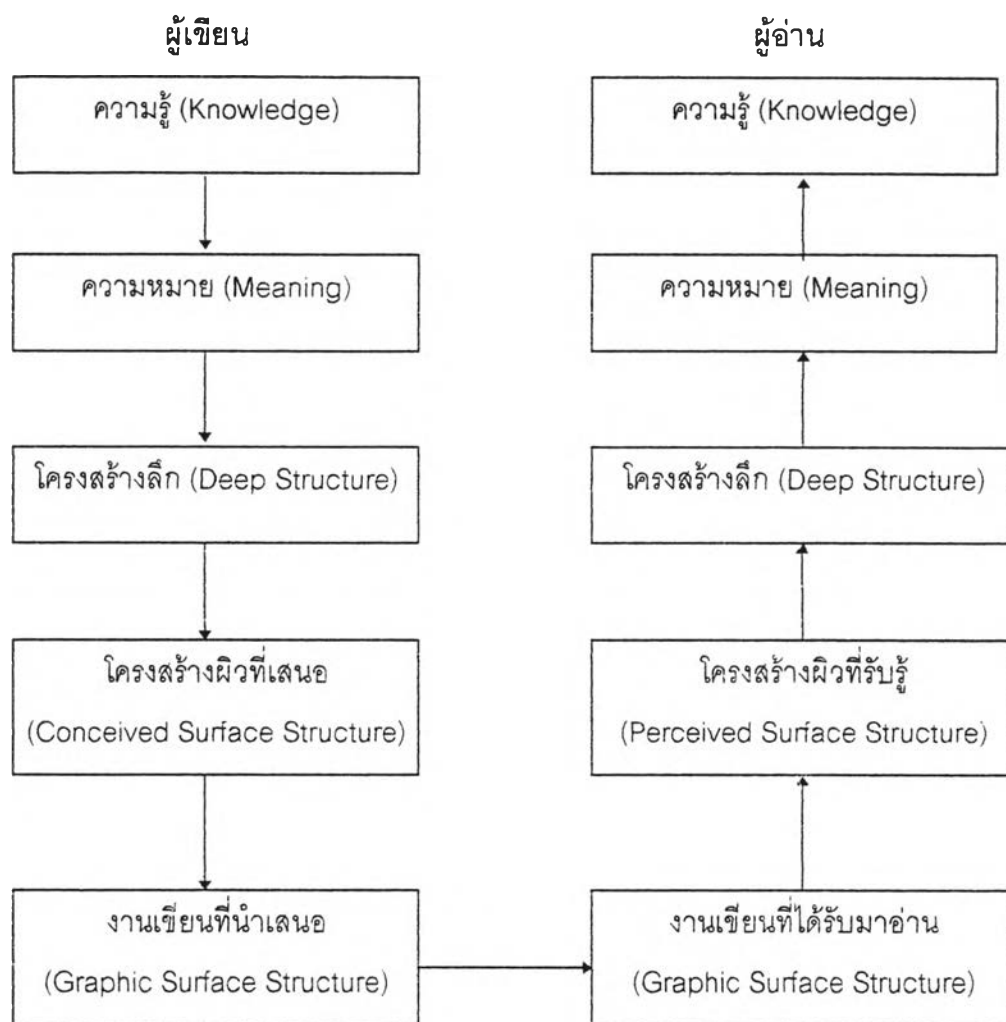
นอกจากนี้ Chandler ยังจะชี้ให้เห็นอีกว่า ในการระลึกข้อมูลที่ได้อ่าน ผู้อ่านมักจะระลึกข้อมูลออกมาในลักษณะที่เหมือนข้อความที่ได้อ่าน แต่ผู้อ่านจะจัดสร้างลักษณะของกลุ่มข้อมูลขึ้นใหม่ตามความเข้าใจของตน เนื่องจาก schema ได้ประยุกต์และจัดการข้อมูลที่ได้รับเข้าไปเสียใหม่ให้สอดคล้องกับ แบบแผนการรับรู้ (schema) ที่มีอยู่เดิม ซึ่งอาจจะมีผลให้ข้อมูลบางส่วน คลาดเคลื่อนไปจากข้อมูลจริงที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอก็ได้

จะเห็นว่าการรับรู้ของมนุษย์จะต้องอาศัยแบบแผนการรับรู้(schema) มาเป็นตัวประสานความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการรับรู้ภายในสมอง และเมื่อต้องการสื่อสารกับบุคคลอื่น มนุษย์จะใช้ภาษาเป็นตัวกลางในการสื่อความหมายนั้น

ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนการรับรู้จากการอ่านกับการนำเสนอด้วยการเขียน

การอ่านและการเขียน นับเป็นพฤติกรรมสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งของมนุษย์ มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เพราะเป็นกระบวนการรับสารและส่งสารด้วยภาษาเขียน เพราะในขณะที่กำลังรับสารด้วยการอ่านหนังสือนั้น ผู้อ่านต้องพยายามถอดความหมายของภาษาเขียน โดยนำความรู้ด้านการใช้ภาษา การเรียบเรียงถ้อยคำ และประสบการณ์ของผู้อ่านมาช่วยทำความเข้าใจงานเขียนนั้น ส่วนการเขียนเป็นกระบวนการของการส่งสารเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด โดยอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ การเรียบเรียงถ้อยคำ และประสบการณ์ของผู้เขียนมาช่วยในการผลิตงานเขียนเช่นเดียวกัน (Page, 1974)

แผนภูมิที่ 2.1 กระบวนการโดยทั่วไปของทักษะการเขียนและทักษะการอ่าน
(General Process of Writing and Reading)

Page (1979) กล่าวว่า ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนมีความสัมพันธ์อย่างมาก กระบวนการต่าง ๆ ของทักษะทั้งสองนั้นเป็นกระบวนการเดียวกัน แต่ต่างกันที่จุดประสงค์ กล่าวคือ ผู้เขียนมีความรู้ความต้องการจะสื่อความให้แก่ผู้อ่าน จึงถ่ายทอดเป็นงานเขียน และเมื่อผู้อ่านได้อ่านงานเขียนนั้น จะพยายามทำความเข้าใจ เพื่อจะได้ทราบถึงจุดประสงค์ ตลอดจนความหมายที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอแก่ผู้อ่าน และเมื่ออ่านเข้าใจ ผู้อ่านจะรับรู้ได้จากงานเขียนดังกล่าว (แผนภูมิที่ 2.1)

จะเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่าน และการเขียนมีโครงสร้างของกระบวนการรับ และส่งที่คล้ายคลึงกัน ทั้ง 2 ทักษะต่างอาศัยวิธีการเรียบเรียงเรื่องราวที่เกิดขึ้น จากการอ่าน คือ การใช้ความรู้ และประสบการณ์ของผู้อ่านรวมกับการชี้แนะที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ ผ่านกระบวนการคิด เพื่อเข้าใจความหมายจากงานเขียนนั้น ๆ สำหรับผู้เขียนจำเป็นต้องมีความรู้ และประสบการณ์นำเสนอความคิดออกมาในรูปของภาษาเขียน ซึ่งผู้เขียนจะต้องพิจารณาภาษาและเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้อ่าน เพื่อสื่อสารกับผู้อ่านได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการ หรืออาจกล่าวได้อีกมุมหนึ่งว่า ทั้งผู้เขียนและผู้อ่านจะสื่อสารซึ่งกันและกันโดยมีงานเขียนเป็นสื่อกลาง (Tierney and Pearson, 1983)

นอกจากนี้ Dubin and Olshain (1980) ยังแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน แม้ว่าจะเป็นการสื่อสารที่ไม่ได้เผชิญหน้ากันในขณะสื่อสาร แต่ความสัมพันธ์ยังคงอยู่ ดังรูปแบบที่แสดงไว้ในแผนภูมิที่ 2.2

แผนภูมิที่ 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการเขียนและกระบวนการอ่าน

(Relationship between Writing and Reading Process)

จากรูปแบบความสัมพันธ์ดังกล่าว ในกระบวนการเขียนผู้เขียนใช้ความรู้ในด้านโครงสร้างทางภาษา คำที่มีความหมาย คำเชื่อม และเครื่องช่วยต่างๆ เพื่อใส่รหัสให้ข่าวสารด้วยรูปแบบของข้อความที่เป็นภาษาเขียน และจากข้อความที่เป็นภาษาเขียนดังกล่าว ผู้อ่านต้องใช้ความรู้ในเรื่องเดียวกันในการตีความหมายออกมาในกระบวนการอ่าน

Wittrock (1983) กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนว่า ต่างเป็นกระบวนการทางความคิดของมนุษย์ที่คล้ายคลึงกัน แต่สวนทางกัน นั่นคือ ทักษะการเขียนเป็นกระบวนการที่นำเสนอความหมายออกมาเป็นงานเขียน โดยผู้เขียนจะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ประสบการณ์ และความรู้ทางภาษาของผู้เขียน เพื่อนำเสนอออกมาเป็นงานเขียน แต่ทักษะการอ่านนั้นผู้อ่านจะพิจารณาจากงานเขียนที่อ่าน หลังจากนั้นจะใช้ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ และความรู้ทางภาษาของตนเองผ่านกระบวนการทางความคิด เพื่อหาความหมายจากข้อความที่ได้อ่านนั้น

Eisterhold (1990) ได้สรุปความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการอ่านและการเขียนออกเป็น 3 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบของความสัมพันธ์แบบตรง (The Directional Model) ซึ่งเสนอว่า การอ่านและการเขียนมีส่วนประกอบของโครงสร้างร่วมกัน โครงสร้างที่จำเป็นของทักษะหนึ่งจะมีประโยชน์ต่ออีกทักษะหนึ่งด้วย เช่น ถ้าผู้อ่านอ่านเรื่องที่มีรูปแบบการเขียนแบบเปรียบเทียบ (Comparison and Contrast) จะทำให้มีความรู้ในรูปแบบการเขียนนี้ และสามารถนำมาใช้เมื่อจะต้องผลิตงานเขียนของเขาเอง

2. รูปแบบของความสัมพันธ์แบบอ้อม (The Non - Directional Model) เป็นการอ่านและการเขียนที่ต่างเป็นกระบวนการทางความคิดที่มีปฏิภิริยาร่วมกัน มีผลต่อกัน และมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยงานเขียนเป็นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านทางภาษา ผู้อ่านจะอ่านงานเขียน โดยได้รับความรู้จากงานเขียนนั้น ด้วยความรู้ทางภาษาเช่นเดียวกัน แต่ทั้งสองกระบวนการนี้ ยังต้องอาศัยประสบการณ์ ความรู้เดิมของผู้อ่านและผู้เขียนที่จะเป็นตัวช่วยให้การอ่าน และการเขียนนั้นประสบผลสำเร็จ

3. รูปแบบของความสัมพันธ์แบบสองทาง (The Bidirectional Model) ความสัมพันธ์เป็นรูปแบบซับซ้อน กล่าวคือ นอกจากทักษะการอ่านและทักษะการเขียนจะเป็นทักษะที่มีปฏิภิริยาร่วมกัน ในแต่ละระดับความสามารถของการอ่านและการเขียน ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทั้งสองจะแตกต่างกันไปด้วย เช่น จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนเกรด 2 พบว่า จะเกี่ยวกับเรื่องความสามารถใน

การจำและการสะกดคำ แต่สำหรับนักเรียนเกรด 5 นั้น ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและการเขียน จะเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน การเปรียบเทียบโครงสร้าง และการใช้คำศัพท์ในงานเขียน เป็นต้น

จะเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างการอ่าน การคิด การเขียนจะต้องเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน เพราะหลังจากการอ่านผู้อ่านจะเกิดความเข้าใจ มีความคิดต่อเนื้อเรื่อง โดยแต่ละคนอาจมีความคิดเห็นต่อสิ่งที่ได้อ่านแตกต่างกันไป ถ้านำความคิด ความรู้สึกนั้นถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียน จึงกล่าวได้ว่าการอ่านแต่ละครั้ง เป็นการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียนควบคู่กันไปด้วย (Langer, 1982)

อีกทั้งผลของการอ่านอาจมีส่วนช่วยสร้างแบบแผนการรับรู้ (schema) ของผู้อ่านด้วย เพราะในระหว่างการอ่านแต่ละครั้ง ผู้อ่านจะประมวลข้อมูล ความรู้ ที่ได้จากการอ่านรวมเข้ากับแบบแผนการรับรู้เดิมที่มีอยู่ และเมื่อถึงเวลาที่จะถ่ายทอด ผู้อ่านมักจะระลึกข้อมูลออกมาในลักษณะที่เหมือนข้อความที่ได้อ่าน แต่บางครั้งอาจมีข้อมูลบางส่วนคลาดเคลื่อนไปจากข้อมูลจริงที่ผู้เขียนนำเสนอ เพราะผู้อ่านได้จัดสร้างลักษณะกลุ่มข้อมูลใหม่ตามความเข้าใจของผู้อ่าน ซึ่งเป็นผลมาจากการทำงานของแบบแผนการรับรู้ที่ประยุกต์ข้อมูลใหม่ให้สอดคล้องกับข้อมูลเดิมที่มีอยู่ (Chandler, 1995)

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยหลายชิ้น ที่แสดงให้เห็นถึงผลของการอ่านที่มีต่อการเขียน ซึ่งพบว่า การอ่านแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ หรือเพื่อความเพลิดเพลิน ผู้อ่านจะเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึง วิธีการที่ผู้เขียนถ่ายทอดความคิด ที่ซับซ้อนของเขาเป็นภาษาเขียน หลังจากนั้นเขาจะรับและสะสมความรู้ อารมณ์ รวมถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้จากงานเขียน เพื่อทำความเข้าใจกับเนื้อความในแบบเดียวกันเมื่อได้อ่านในครั้งต่อ ๆ ไป และยังใช้เป็นแนวทางสำหรับงานเขียนของเขาอีกด้วย (Hennings, 1982 , Krashen, 1984 and Hayes, 1980 อ้างใน Krasher, 1984)

Eisterhold et al.(1990) กล่าวว่า การให้ข้อมูลทางภาษาด้านการอ่าน จะมีผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ทั้งด้านการอ่าน และการเขียน เช่นเดียวกับที่การให้ข้อมูล

ทางทักษะด้านการเขียน จะมีผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ทั้งด้านการอ่าน และการเขียน

ดังนั้นจึงพอจะสรุปความสัมพันธ์ระหว่างการอ่าน และการเขียนมีผลซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนดี มีแนวโน้มที่จะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่านที่ดี คุณภาพของงานเขียนมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ในการอ่านของผู้เขียน หมายความว่า ผู้เขียนที่มีความสามารถในการเขียนดี มักจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการอ่านมากกว่า ผู้เขียนที่มีความสามารถในการเขียนไม่ดี และความสามารถในการอ่านมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงานที่เขียน ฉะนั้นจึงได้ว่า ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านดี ย่อมจะมีแนวโน้มที่จะผลิตงานเขียนที่มีคุณภาพดีด้วย (Stotsky, 1983)

นอกจากจะซึมซับแนวคิดจากการอ่าน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับงานเขียนของตัวเองแล้ว รูปแบบของการนำเสนออันเป็นส่วนสำคัญที่ได้รับมาจากการอ่านเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น ผู้เรียนการเขียนข่าวจะต้องอ่านหนังสือพิมพ์ เพื่อดูรูปแบบ วิธีการนำเสนอในงานข่าว เช่นเดียวกับนักกวีมักจะอ่านบทกวี โคลง กลอน เช่นกัน เพราะการศึกษาจากแบบเรียนจะไม่มีประสิทธิผลเพียงพอสำหรับการเขียนแต่ละประเภท (Smith, 1983 อ้างถึงใน Krasher, 1984)

ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านหนังสือการ์ตูนกับรูปแบบการสื่อสาร

ดังที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่าน การคิด และการเขียน ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การอ่านหนังสือที่มีรูปแบบเฉพาะอย่างเช่น หนังสือการ์ตูน ย่อมทำให้ผู้อ่านสะสมรูปแบบการนำเสนอของหนังสือการ์ตูนเก็บไว้ และเมื่อเวลาที่ต้องถ่ายทอดด้วยการเขียน จึงนำสิ่งที่เก็บไว้มานำเสนอลงในงานเขียน

ลักษณะของหนังสือการ์ตูน

หนังสือการ์ตูนหรือนิยายภาพ (Comics) หนังสือ Colier's Encyclopedia (1963) ให้ความหมายว่า สิ่งพิมพ์เป็นเล่ม เป็นชุด หรือมีกำหนดการออกตามระยะเวลา ซึ่งให้ภาพชวนขันเป็นเครื่องเร้าในการอ่าน และมีการกำหนดตัวการ์ตูนให้เป็นตัวละครดำเนินบทบาทตั้งแต่ต้นจนจบ

ลักษณะเด่นของการ์ตูนเรื่องหรือนิยายภาพ คือ การผสมผสานภาพและถ้อยคำเข้าด้วยกัน โดยมีองค์ประกอบพื้นฐานเป็นภาพวาดอยู่ในกรอบ (ส่วนใหญ่เป็นกรอบสี่เหลี่ยม) แต่ละกรอบแยกจากกัน และสัมพันธ์กันเหมือนคำในประโยคเดียวกัน ภาพหลาย ๆ กรอบเมื่อรวมกันเข้าจะเป็นภาพเรื่อง (Strip) มักจะเรียกว่า "การ์ตูนช่อง" เมื่อนำภาพมาเรียงประกอบกันเป็นเรื่องราวฉากหนึ่ง (Episode) ถือเป็นลักษณะของการ์ตูนเรื่อง สุมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ, 2506)

การ์ตูนเรื่องจะมีการใช้วงกลมรอบคำพูดเหนือศีรษะตัวละคร หรือใช้รูปสื่อความหมายแทนคำพูด เช่น รูปหลอดไฟ หมายถึง เกิดความคิดดี ๆ รูปควันคำเหนือศีรษะ หมายถึง เกิดอารมณ์ขุ่นมัว (กลุ่มส่งเสริมสื่อมวลชนเพื่อเด็ก, 2523) การดำเนินเนื้อหาและเรื่องราวโดยแบ่งออกเป็นชองนั้น แต่ละชองที่ถูกแบ่งออกจะเป็นขนาดเท่า ๆ กันโดยตลอดหรือไม่ก็ได้ ภายในชองเป็นภาพเขียนเรื่องราวของตัวละคร สถานที่ ฯลฯ มีการบรรยายเรื่องราวเหตุการณ์สถานที่ ด้วยตัวอักษรไว้ส่วนหนึ่ง มีบทสนทนา และคำพูดของตัวละครบรรจุอยู่ในวงบอลูน (Balloon) การ์ตูนเรื่องที่ดีจะต้องมีเค้าโครงเรื่องที่น่าเร้าใจ ชวนให้ติดตามอย่างสม่ำเสมอ (ไพเราะ เรื่องศิริ, 2523)

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านการ์ตูนกับแบบแผนการรับรู้

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า แบบแผนการรับรู้ของมนุษย์(schema) มีพัฒนาการเริ่มตั้งแต่วัยทารกและพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ จนย่างเข้าสู่วัยรุ่น โดยมีการใช้ภาษาเป็นสื่อสำหรับการสรุปความคิดรวบยอด และมีการรวบรวมแบบแผนการรับรู้จากประสบการณ์ใหม่ โดยซึมซับให้เข้ากับพฤติกรรมที่มีอยู่แล้ว และการปรับเปลี่ยนระบบความคิดที่มีอยู่แล้ว หรือสร้างความคิดใหม่ที่มีอาจรวมกับพฤติกรรมเดิมได้ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะมีการปรับความสมดุลทางความคิดอยู่ตลอดเวลา (Piaget, 1928 อ้างในพิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2536, อ้างแล้ว)

ดังนั้นเด็กที่อ่านหนังสือการ์ตูนเป็นประจำ อาจส่งผลต่อแบบแผนการรับรู้(schema) โดยเฉพาะแบบแผนการรับรู้ที่เกี่ยวกับการสื่อสาร (meta-schema of communication) เนื่องจากเด็กจะซึมซับรูปแบบ วิธีการนำเสนอของการ์ตูน และเก็บสะสมประสบการณ์เหล่านี้ไว้ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อเด็ก โดยสังเกตจากถ่ายทอดแนวคิดออกมาในการใช้ภาษา ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 แนวทาง คือ ทักษะการเขียน และรูปแบบการใช้ภาษาอย่างเป็นเหตุเป็นผล

ด้านทักษะการเขียนนั้น หนังสือการ์ตูนจะส่งผลกระทบต่อเด็กจะใช้เวลาในการอ่านหนังสือการ์ตูนมาก จนทำให้ไม่มีเวลาอ่านหนังสือประเภทอื่น ๆ เพราะเป็นที่ทราบกันดีว่า ทักษะการเขียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับเวลาในการอ่านหนังสือ (ประเภทอื่น ๆ) ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการอ่านหนังสือมาก ย่อมมีทักษะการเขียนดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการอ่านหนังสือน้อย แต่การอ่านหนังสือการ์ตูน ซึ่งมีการนำเสนอแตกต่างจากหนังสือทั่วไป จึงไม่เป็นผลดีต่อพัฒนาการด้านทักษะการเขียน

ส่วนรูปแบบการใช้ภาษาอย่างเป็นทางการเป็นเหตุเป็นผลนั้น การอ่านหนังสือการ์ตูนน่าจะส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อทักษะด้านนี้ เพราะการนำเสนอด้วยรูปแบบเฉพาะของการ์ตูน เช่น การใช้เครื่องหมายแสดงอารมณ์ของตัวการ์ตูนแทนการบรรยายด้วยภาษาเขียน และการดำเนินเรื่องราวโดยการใช้ช่องแต่ละช่องมาเรียงกันตั้งแต่ต้นจนจบนั้น มักจะมีการวางช่องในขนาดและรูปแบบที่หลากหลาย และแตกต่างกันไป ซึ่งอาจมีการสลับฉากในแต่ละช่วง เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้อ่าน สิ่งเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อผู้อ่านโดยตรง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอย่างเป็นทางการเป็นเหตุเป็นผล

ความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ เกิดจากจินตนาการเป็นปัจจัยสำคัญที่บันดาลใจมนุษย์สร้างผลผลิตใหม่ ๆ ทางความคิด ที่มักจะมาจากจินตนาการมากกว่าการใช้เหตุผล (Spearman, 1963) ส่วน Osborn (1963) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่า เป็นจินตนาการประยุกต์ (applied imagination) คือ เป็นจินตนาการที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อแก้ปัญหาที่ยากที่มนุษย์ประสบอยู่ มิใช่จินตนาการที่ฟุ้งซ่านเลื่อนลอย

Torrance (1962) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการคิดหรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อมีปัญหา แล้วบุคคลนั้นจะแปลความคิดนั้นออกมาเป็นการกระทำหรือผลผลิตที่แปลกใหม่ ความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นได้ จากการเอาความรู้ที่ได้จากประสบการณ์เดิมแล้ว นำมา

เชื่อมโยงกับสถานการณ์ใหม่ ๆ สิ่งที่เกิดขึ้นใหม่นั้นไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่สมบูรณ์แบบ อาจแสดงออกมาในรูปของวรรณคดี ศิลปะ วิทยาศาสตร์หรือเป็นเพียงกระบวนการหรือวิธีการก็ได้

ดังนั้นความคิดสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงความคิดใหม่ ๆ อันเป็นการกระทำของบุคคลที่เลือกมาจากประสบการณ์ทั้งหมดที่ผ่านมา เพื่อสร้างรูปแบบใหม่ ความคิดแนวใหม่ หรือผลิตผลใหม่ และถือว่าทุกคนเกิดมาพร้อมกับศักยภาพทางการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถพัฒนาได้ในทุกระดับอายุ และทุกสาขาถ้าจัดประสบการณ์ให้เหมาะสม (Anderson and others, 1970) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ Gale (1960) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์มิใช่พรสวรรค์ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากพันธุกรรม แต่เป็นความสามารถที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เป็นสมรรถภาพที่ส่งเสริมให้พัฒนาขึ้นได้ และแต่ละคนจะมีศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ได้รับการส่งเสริมเพียงใด

อาจกล่าวได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมอง ที่ดึงประสบการณ์เดิมของแต่ละคนออกมา แล้วนำมาจัดให้อยู่ในรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวไม่จำเป็นจะต้องเป็นสิ่งใหม่เสมอไป (Wescott and Smith, 1963) กระบวนการคิดสร้างสรรค์จะเกี่ยวพันกับทฤษฎีเชื่อมโยงสัมพันธ์ (associative theory) ซึ่งกล่าวว่า การระลึกถึงสิ่งหนึ่งได้ ก็จะช่วยให้เรานึกถึงสิ่งอื่นที่มีความสัมพันธ์กันได้ต่อไปอีกเป็นลูกโซ่ ดังเช่นเมื่อเห็น "โต๊ะ" ทำให้นึกถึงไม้ และเก้าอี้ เป็นต้น คำที่ระลึกออกมาต่างก็เป็นความคิดรวบยอด (concept) ที่สะสมอยู่ในสมองของคน เมื่อมีสิ่งเร้ามากกระตุ้นจะตอบสนองออกมา บุคคลใดมีความคิดรวบยอดมาก และแปลกกว่าคนอื่น แสดงว่า มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์มาก (Wallach and Kogan, 1965)

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ผลผสมผสานความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่มาใช้ในการแก้ปัญหา คิดค้นสิ่งใหม่ หรือดัดแปลงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม และไม่ซ้ำแบบใคร ความสามารถด้านนี้มีอยู่ในตัวของทุกคน แต่ในระดับที่แตกต่าง และสามารถพัฒนาขึ้นได้ด้วยการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสม และความคิด

สร้างสรรค์นี้ประกอบด้วย ความคล่องตัวในการคิด ความคิดยืดหยุ่น และความคิดที่เป็นของตนเองโดยเฉพาะหรือความคิดริเริ่ม

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายทิศทาง หรือเรียกว่า ลักษณะการคิดอเนกนัย (divergent thinking) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้ (Guilford, 1969 อ้างถึงใน อารี รังสิมันท์, 2532)

1. ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง ปริมาณความคิดที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกัน โดยแบ่งออกเป็น

1.1 ความคิดคล่องแคล่วทางด้านถ้อยคำ (word fluency) เป็นความสามารถในการใช้ถ้อยคำอย่างคล่องแคล่วนั่นเอง

1.2 ความคิดคล่องแคล่วทางการโยงสัมพันธ์ (associational fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดหาถ้อยคำที่เหมือนกันหรือคล้ายกันได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ภายในเวลาที่กำหนด

1.3 ความคิดคล่องแคล่วทางการแสดงออก (expressional fluency) เป็นความสามารถในการใช้วลีหรือประโยค คือ สามารถที่จะนำคำมาเรียงกันอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ได้ประโยชน์ที่ต้องการ

1.4 ความคล่องแคล่วในการคิด (ideational fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดในสิ่งที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด เช่น ให้คิดประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ให้ได้มากที่สุดภายในเวลาที่กำหนดให้ ซึ่งอาจจะเป็น 5 นาที หรือ 10 นาที

2. ความคิดยืดหยุ่น (flexibility) หมายถึง ประเภทหรือแบบของการคิดโดยแบ่งออกเป็น

2.1 ความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันที (spontaneous flexibility) เป็นความสามารถที่จะพยายามคิดได้หลายทางอย่างอิสระ

2.2 ความคิดยืดหยุ่นทางการดัดแปลง (adaptive flexibility) หมายถึง ความสามารถในการดัดแปลงความรู้หรือประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์หลาย ๆ ด้าน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา ซึ่งคนที่มีความคิดยืดหยุ่นจะคิดได้ไม่ซ้ำกัน

3. ความคิดริเริ่ม (originality) หมายถึง ความสามารถของสมองในการคิดหาสิ่งใหม่ ไม่ซ้ำแบบใคร

4. ความคิดละเอียดลออ (elaboration) หมายถึง ความคิดของสมองในการคิดเกี่ยวกับรายละเอียดที่ใช้ในการตกแต่ง เพื่อทำให้ความคิดริเริ่มนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมที่เป็นความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถด้านหนึ่งของ เซอร์เบียญญา เป็นการคิดหลายทิศทาง (divergent thinking) ที่ประกอบด้วย ความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ

ความสัมพันธ์ระหว่างภาพการ์ตูนกับความคิดสร้างสรรค์

จากคำกล่าว “หนึ่งภาพมีค่าเท่ากับหนึ่งพันคำ” แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของภาพ ในการสื่อความหมาย สื่อความเข้าใจ ที่ช่วยสร้างจินตนาการให้แก่ผู้ดูมากกว่าการใช้ตัวอักษร ในการสื่อความหมาย ดังการวิจัยของ Torrance (1973) ที่ได้ทำการทดลอง โดยให้เด็กดูภาพ แล้วให้ลองคิดสิ่งที่ต้องการรู้จากภาพ ซึ่งไม่มีปรากฏในภาพ ผลพบว่า วิธีการนี้สามารถกระตุ้น ให้เด็กเกิดความคิดของตนเอง และคิดแปลก แตกต่างจากสิ่งที่ได้พบได้เห็น อันเป็นทางหนึ่ง ที่กระตุ้นให้เด็กคิดสร้างสรรค์ และเรียนรู้การแก้ปัญหา

แม้ว่าภาพจะมีส่วนช่วยด้านความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็ก กระนั้นภาพแต่ละภาพยังมี รายละเอียด หรือปริมาณของเนื้อหาสาระแตกต่างกัน ซึ่งถือเป็นประเด็นสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทั้งนี้เพราะการที่จะนำเอารูปภาพมาเป็นสิ่งเร้า เพื่อให้ประโยชน์ในการ เรียน การสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ การจำ หรือการสร้างความคิดรวบยอด นั้น ผู้ออกแบบการใช้รูปภาพต้องเข้าใจในเรื่องรายละเอียดของรูปภาพ และนำมาใช้ให้ได้ เหมาะสมมากที่สุด เพราะเรื่องรายละเอียดของรูปภาพนั้น เข้ามามีส่วนกำหนดความสำเร็จ และความล้มเหลวในการเรียนการสอนนั้นด้วย (Groppe, 1966)

นอกจากนี้ ยังมีผลการวิจัยที่สนับสนุนเรื่องรายละเอียดของภาพต่อการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก เช่น งานวิจัยของ Traver (1964) พบว่า นักเรียนจะเรียนรู้ความคิดรวบยอดจากภาพลายเส้นง่าย ๆ ซึ่งมีรายละเอียดน้อยได้ดีกว่าภาพถ่ายของจริง เนื่องจากราย

ละเอียดของสิ่งเร้าต่างๆ ที่บรรจุอยู่ในรูปภาพที่มีลักษณะเหมือนจริงนั้น มีคุณสมบัติทางกายภาพมากเกินไปกว่าที่เด็กจะตอบสนองทุกสิ่งทุกอย่างในนั้นได้หมด

ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ Gorman (1973) ที่กล่าวถึงข่าวสารและข้อมูลต่างๆ ว่า จะส่งออกมาในขอบเขตที่ผู้รับจะสามารถรับเอาไว้ได้ ด้วยเหตุนี้ภาพต่างๆ ที่เป็นตัวแทนในการส่งข่าวสารข้อมูลเหล่านั้น ถ้าได้ส่งออกไปตามขอบเขตเฉพาะที่จำเป็น และลดรายละเอียดอื่นๆ ที่ไม่สัมพันธ์ออก จะทำให้การส่งข่าวสารข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จะเห็นว่ารูปภาพถือเป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่ทำให้เด็กมีพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ โดยเฉพาะภาพที่มีรายละเอียดน้อยจะให้ผลดีกว่าภาพถ่ายเหมือนจริง ฉะนั้น "ภาพการ์ตูน" ถือเป็นภาพที่มีรายละเอียดของภาพไม่มากนัก ย่อมส่งผลต่อพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็กได้มากกว่าภาพถ่าย

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้พอคาดเดาได้ว่าการอ่านหนังสือการ์ตูนอาจทำให้เกิดผลดีและผลเสีย กล่าวคือ การอ่านหนังสือการ์ตูนอาจส่งผลให้เด็กมีการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง แต่ในขณะเดียวกันการอ่านหนังสือการ์ตูนกลับช่วยพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กให้ดีขึ้น

ดังนั้นงานวิจัยนี้ จึงมุ่งศึกษาถึงผลดีและผลเสียดังกล่าว ซึ่งเปรียบเทียบระหว่างเด็กที่อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากและน้อย โดยใช้ระยะเวลาที่อ่านเป็นตัวกำหนด เพื่อดูผลกระทบต่อรูปแบบการสื่อสารว่าจะส่งผลกระทบรุนแรงมากน้อยเพียงใด

นอกจากนี้ ยังจะเปรียบเทียบความสม่ำเสมอหรือระยะเวลาในการอ่านหนังสือการ์ตูน (อ่านติดต่อกันเป็นประจำกับอ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำ) เพื่อจะได้ทราบถึงผลกระทบต่อพัฒนาการด้านแบบแผนการรับรู้ (schema) ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาเป็นตัวกำหนด โดยมุ่งทดสอบสมมุติฐาน ต่อไปนี้

สมมุติฐาน

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ใช้เป็นกรอบในการตั้งสมมุติฐานที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

สมมุติฐานที่ 1 : การอ่านหนังสือการ์ตูนส่งผลต่อรูปแบบการใช้ภาษา แบ่งเป็นสมมุติฐานย่อย ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก จะมีรูปแบบการเขียนผิดพลาดมากกว่า กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณน้อย

1.2 กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากและอ่านติดต่อกันเป็นประจำ จะมีรูปแบบการเขียนผิดพลาดมากกว่า กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากแต่อ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำ

1.3 กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก จะมีรูปแบบการใช้ภาษาอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้น้อยกว่า กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณน้อย

1.4 กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากและอ่านติดต่อกันเป็นประจำ จะมีรูปแบบการใช้ภาษาอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้น้อยกว่า กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากแต่อ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำ

สมมุติฐานที่ 2 : การอ่านหนังสือการ์ตูนจะมีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก จะมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่า กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณน้อย

2.2 กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากและอ่านติดต่อกันเป็นประจำ จะมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่า กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากแต่อ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำ

การนิยามคำศัพท์สำหรับวิทยานิพนธ์

หนังสือการ์ตูน	หมายถึง	ภาพวาดที่มี การผสมผสานถ้อยคำเข้าไป โดยมี องค์ประกอบพื้นฐานเป็นภาพวาดอยู่ในกรอบ มีการ บรรยายเรื่องด้วยตัวอักษรไว้ส่วนหนึ่ง มีบทสนทนา และ คำพูดไว้ส่วนหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีการใช้รูป เพื่อสื่อความหมายแทนคำพูด เช่น รูปหลอดไฟ หมายถึง ความคิดดี ๆ เป็นต้น
รูปแบบการใช้ภาษา	หมายถึง	การสื่อความหมายด้วยภาษาไทย ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วย 1. ภาษาเขียนที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ กลวิธี ในการเขียน ลีลาและความชัดเจนในการสื่อความหมาย และความสัมพันธ์ของข้อความ 2. การใช้ภาษาไทยอย่างเป็นทางการเป็นเหตุเป็นผล กล่าวคือ มีเรียบเรียง และการเชื่อมโยงข้อความ หรือ ประโยคอย่างเป็นทางการเป็นเหตุเป็นผลสอดคล้องซึ่งกันและกัน
ความคิดสร้างสรรค์	หมายถึง	ความสามารถของบุคคลในการมองเห็นความสัมพันธ์ของ สิ่งต่าง ๆ ผสมผสานความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่มาใช้ในการแก้ปัญหา คิดค้นสิ่งใหม่ หรือดัดแปลงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้มี ประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม และไม่ซ้ำใคร ความสามารถด้านนี้ มีอยู่ในตัวของทุกคน แต่ในระดับที่แตกต่าง และสามารถ พัฒนาขึ้นได้ด้วยการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสม และ ความคิดสร้างสรรค์นี้ประกอบด้วย ความคล่องตัวในการคิด ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ